

Norge 1945 - Baltikum 1991

Det sies i enkelte sammenhenger at balternes situasjon er så forskjellig fra vår egen i 1945, nå sist i Peter Normann Waages artikkel i Dagbladet 18. mai 1992.

Mon det? I alle fall burde alle nordmenn, især de som opplevde 1945, ha lett for å forstå balterne. Okkupasjonsarmeen er av samme størrelsesorden, 150 000 mann. Vår prioritet nr. 1 i 1945 var å få den ut. Det er ikke vanskelig å forestille seg våre reaksjoner dersom vi da hadde fått beskjed om at den pga. husmangel i Tyskland skulle bli stående til en gang utpå 1950-tallet og at den skulle få beholde alle sine våpen inntil da.

Om vi tenker oss at tyskerne hadde deportert og tatt

livet av halvannen million nordmenn og flyttet en tilsvarende mengde tyskere inn i Norge, har vi en parallell til latviernes og esternes situasjon. Hvordan ville vi ha reagert dersom det ble forlangt at de ikke bare skulle få bli i Norge, men også automatisk bli norske statsborgere uten så mye som å søke?

Alt esterne og latvierne egentlig forlanger er at de som flyttet inn under okkupasjonen, mer og mindre med tvang, og som ønsker å bli statsborgere, skal søke om dette. Søknadene vil så bli behandlet etter regler som stort

25/5 - 92 10. B

REPLIKK

Av Ingvald Godal

stortingsrepr. (H)

sett er mer liberale en dagens norske. Hvorfor er det så forferdelig vanskelig å akseptere at esterne og latvierne ønsker en formell og legal prosedyre?

De som foretrekker å beholde sitt russiske statsborgerskap kan for øvrig få bli i landet og ha så å si alle rettigheter unntatt rett til å stemme i parlamentsvalg.

Alt i alt opptrer balterne langt mer liberalt og tolerant overfor sin okkupasjonsarmeen enn vi drømte om overfor tyskerne i 1945.

I 1945 kastet vi tusenvis av medløpere i fengsel og henrettet ikke så få. Til tross for en langt grusommere okkupasjon har balterne så langt ikke krummet et hår på hodet til sine medløpere og bødler. Vi er faktisk vitne til verdenshistoriens kanskje mest humane avslutning av en okkupasjon.

102065